

Pr. 234/18.10.19
CJ, CEB, CEM

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-8805

Chișinău

12 decembrie 2019

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (inițiativa legislativă nr.234 din 21 octombrie 2019), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.625 din 11 decembrie 2019.

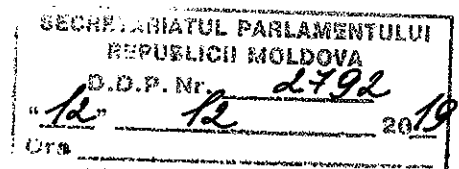
Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 4 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex. T.Știrbu
Tel.250-135

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.625

din 11 decembrie 2019

Chișinău

**Privind aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru
modificarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru
modificarea unor acte legislative.

Prim-ministru

ION CHICU

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Fadei Nagacevschi

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.625/2019

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 234 din 21 octombrie 2019) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Cu titlu general, menționăm că instituirea unor noi temeuri privind revocarea unor titulari ai funcțiilor de demnitate publică este prerogativa legiuitorului, în virtutea competențelor acestuia atribuite de normele legale. Totuși, temeiurile de demitere/revocare a unei persoane desemnate pentru un mandat trebuie să fie foarte clare pentru a evita eventualele abuzuri.

Astfel, remarcăm că temeiul de revocare a persoanelor cu funcție de demnitate publică propus în proiect – executarea necorespunzătoare sau neexecutarea obligațiilor, prerogativelor sau atribuțiilor sale, necesită a fi reanalizat avînd în vedere că nu este clară modalitatea stabilirii faptului dat, precum și întinderea termenului „executare necorespunzătoare”. Mai mult decît atît, prevederea menționată nu corespunde criteriilor de calitate, precum claritatea, accesibilitatea și previzibilitatea, or, pentru a corespunde celor trei criterii de calitate norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încît să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu își cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituția Republicii Moldova (*Hotărîrea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010, §10*).

Adițional, se rețin următoarele:

La art. I:

Referitor la completarea art. 15 alin. (1) din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare cu lit. g) subliniem că, în prezent, în temeiul art. 15 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 192/1998, Parlamentul poate revoca membrii Consiliului de administrație, în cazul în care, în urma exercitării neadecvate a atribuțiilor sale sau săvîrșirii unor acte ilegale, s-au produs *efecte de criză pe piața financiară nebanară*. Prin completarea propusă, revocarea membrilor Consiliului de administrație va fi dispusă în lipsa considerării consecințelor executării necorespunzătoare sau neexecutării obligațiilor, prerogativelor sau atribuțiilor membrilor respectivi.

În acest context, noul temei de revocare necesită a fi examinat de comun cu cel stabilit la lit. a) al alineatului amendat, considerînd faptul că temeiul propus ipotetic poate fi invocat în orice situație de executare inadecvată a atribuțiilor, fără a fi luate în calcul consecințele ce vor surveni.

Cu referire la completarea art. 15 cu alin. (1¹), în scopul utilizării unui limbaj unitar, consacrat de art. 11 din Legea nr. 192/1998, cuvintele „Comisia economie, buget și finanțe” se vor substitui cu cuvintele „Comisia parlamentară de profil.” În acest sens, a se vedea și cuvintele „comisia parlamentară de specialitate” utilizate la art. 42 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012 (art. II din proiect).

La art. IV temeierile revocării membrilor Consiliului Audiovizualului necesită a fi reanalizate ținând cont de *Recomandarea Rec(2000) 23 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind independența și funcțiile autorităților de reglementare în sectorul audiovizual*, instrument ce stabilește o serie de standarde în domeniu, care precizează că „este important ca statul să asigure o independență reală autorităților de reglementare a sectorului radiodifuziunii și măsuri care să permită acestor autorități să își îndeplinească misiunile în mod efectiv și eficient”.

La art. IV, pct. 2 și 3, este utilizată sintagma „organizațiilor(le) de media reprezentative și active sub aspectul inițiativelor de politici publice în domeniul mass-mediei și a acțiunilor cu caracter civic”, care nu se regăsește nici în redacția Codului serviciilor media audiovizuale în vigoare, nici în proiect. În acest context, atenționăm că nu este clar ce se înțelege sub sintagma respectivă și, totodată, nu sînt indicate criteriile, conform cărora este determinată „reprezentativitatea” și „activismul sub aspectul inițiativelor de politici publice în domeniul mass-mediei și a acțiunilor cu caracter civic”, prevederile menționate lasă loc pentru interpretări și pot fi tratate în mod diferit. Prin urmare, se consideră judicios stipularea clară a sensului acestei sintagme în textul proiectului sau fundamentarea suficientă în textul notei informative a modului de stabilire a acestor criterii, în acest sens, întrunirea și neîntrunirea acestor criterii de către organizația de media.

Atenționăm că prevederile art. 76 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, urmează să fie revizuite, deoarece nu vor corespunde noii proceduri propuse în proiectul de lege.

La art. IX:

În ceea ce privește norma care prevede încetarea, la data intrării în vigoare a legii menționate, a mandatului membrilor în exercițiu ai Consiliului Audiovizualului și al membrilor în exercițiu ai Consiliului de Observatori al instituției publice naționale a audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova, aducem următoarele precizări:

La nivelul Consiliului Europei au fost elaborate mai multe instrumente/recomandări care acoperă domeniul audiovizualului și mass-mediei.

Relevantă în acest sens, este *Recomandarea nr. R (96) 10 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind garantarea independenței audiovizualului public*, care statuează că membrii organelor de supraveghere a instituțiilor publice de radiodifuziune nu vor putea fi revocați, suspendați sau înlocuiți în timpul exercitării mandatului lor de către o oricare persoană sau organ altul decît cel care l-a numit, în afară de cazurile în care organul de supraveghere va fi incapabil sau împiedicat să își exercite funcțiile.

În *Recomandarea Rec(2000) 23 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind independența și funcțiile autorităților de reglementare în sectorul audiovizual*, ca instrument ce stabilește o serie de standarde în domeniu, se precizează că „este important ca statul să asigure o independență reală autorităților de reglementare a sectorului radiodifuziunii și măsuri care să permită acestor autorități să își îndeplinească misiunile în mod efectiv și eficient”.

În temeiul art. 43 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale, membrii Consiliului de supraveghere al furnizorului public național de servicii media sînt desemnați pentru un singur mandat de 6 ani.

Potrivit art. 46 alin. (8) din Codul serviciilor media audiovizuale, vacanța funcției de membru al Consiliului de supraveghere poate interveni în caz de demisie, deces, expirare a mandatului, condamnare prin hotărîre judecătorească definitivă, absență consecutivă și nejustificată de la 7 ședințe ale consiliului, timp de 12 luni, instituire a unei măsuri de ocrotire judiciară, conform legii.

În temeiul art. 77 alin. (7) din Codul serviciilor media audiovizuale și, respectiv, al Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, membrii Consiliului Audiovizualului exercită funcții de demnitate publică.

În conformitate cu prevederile art. 22 alin. (3) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, în cazul demnitarului numit, încetarea înainte de termen a mandatului are loc prin revocarea sau, după caz, eliberarea din funcție a demnitarului în temeiul actului administrativ al autorității care l-a numit în funcție.

Totodată, norma de la alin. (4) al aceluiași articol stabilește că dispozițiile alin. (3) nu se aplică demnitarilor pentru care legea specială ce reglementează activitatea acestora prevede o altă procedură de încetare a mandatului înainte de termen.

Potrivit art. 76 alin. (8) din Codul serviciilor media audiovizuale, membrii Consiliului Audiovizualului sînt desemnați pentru un singur mandat de 6 ani.

La art. 77 alin. (4) din Codul serviciilor media audiovizuale este stipulat că vacanța funcției de membru al Consiliului Audiovizualului survine de drept în cazul: *expirării mandatului; demisiei; condamnării prin hotărîre judecătorească definitivă; pierderii cetățeniei Republicii Moldova; imposibilității exercitării funcției pentru o perioadă mai mare de 4 luni, în mod neîntrerupt, stabilită prin acte doveditoare; absenței, motivate sau nemotivate, de la cel puțin 7 ședințe consecutive; incompatibilității cu funcția de membru al Consiliului Audiovizualului, în conformitate cu prevederile art. 78; instituirii unei măsuri de ocrotire judiciară prin hotărîre judecătorească definitivă; decesului.*

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a menționat că „...prevederea expresă într-o lege specială a condițiilor de eliberare din funcție a unor persoane oficiale decurge din rațiunea asigurării independenței persoanelor respective față de autoritatea publică care a decis alegerea sau numirea sa. Astfel, *chiar dacă statul deține un interes legitim să solicite acestor persoane o legătură specială*

de încredere și loialitate, acest fapt nu justifică omisiunea autorității publice de a respecta procedura legală de demitere” (Hotărîrea Curții Constituționale nr. 30/2015, §67).

„În scopul garantării independenței persoanei ce exercită o funcție de demnitate publică, *normele constituționale și legale impun respectarea termenului mandatului.* De regulă, destituirea presupune o procedură mai complicată decît numirea în funcție sau cel puțin una echivalentă. Procedura de destituire este expres stipulată de lege...” (*Hotărîrea Curții Constituționale nr. 27/2013, §65*).

În contextul celor evocate mai sus, este de menționat faptul că instituirea unor reguli noi referitoare la componența și procedura de selectare a membrilor Consiliului de supraveghere al furnizorului public național de servicii media, componența și procedura de selectare a membrilor Consiliului Audiovizualului nu pot avea ca efect sau constitui temei pentru stabilirea normelor tranzitorii prin care să se dispună încetarea de drept a mandatului membrilor în exercițiu din cadrul acestor consilii. Or, încetarea atribuțiilor persoanei desemnate pentru un mandat nu poate avea loc decît în ordinea și temeiurile stabilite expres de lege.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că „...la baza statului de drept, consacrat de art. 1 alin. (3) din Constituție, stă principiul legalității. Nicio lege și niciun alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică (art. 7 din Constituție).

În context, Curtea menționează că legalitatea, ca principiu de bază al statului de drept, presupune conformitatea normei sau a actului juridic cu normele superioare care stabilesc condiții de procedură privind edictarea normelor juridice. Comportamentul legal vizează atît activitatea de legiferare a Parlamentului, cît și stabilirea normelor interne de organizare și funcționare, care au o conexiune directă cu procesul legiferării.

Importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență existînd nu doar pentru indivizi, dar în mod egal și pentru autoritățile publice și private. În măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite (§42, *Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea de-a 86 sesiune plenară, 2011*).

Curtea reține că principiul *preeminenței dreptului*, caracteristic unui stat de drept, impune obligația respectării legii cu precădere de către cel care a edictat-o” (*Hotărîrea Curții Constituționale nr. 30/2015, §§ 37-40*).

În acest sens, este necesar a revizui și art. IX alin. (4) în partea ce ține de încetarea mandatului membrilor Plenului Consiliului Concurenței.

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ №625

от 11 декабря 2019 г.

Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту
закона о внесении изменений в некоторые
законодательные акты**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона о внесении изменений в некоторые законодательные акты.

Премьер-министр

ИОН КИКУ

Контрасигнует:

Министр юстиции

Фадей Нагачевски